

از لابلای یادداشت ها و نیشته های روزمره ام

فایق آمدن به توهم و تصور در امر حل و فصل صلح آمیز قضايا

امحای ایدئولوژی ها از ذهنیت های آدمیان

حصول اطمینان از پیشرفت در گفتگوها

ابعاد مذاکرات بین الافغانی در کشور ما
خودشناسی و بیگانه شناسی
جنبه ژئوپولیتیک قضايا
عادت سالم سیاسی مردم

در کشور عزیز ما افغانستان، آنقدر از صلح بی تدبیر سخن شنفتیم که صلح واقعی اکنون به یک توهم سیاسی مبدل گردیده است. حقیقت امر اینست که هنوز کسی نمی داند که منظور از صلح در کشور ما چیست و با چه کسی باید صلح نمود و چگونه می توان خود و هموطنان شریف کشور را از شریک توهم سیاسی رهایی و استخلاص بخشید؟ بمنظور اینکه از توهم نجات یافته و "صلح" به یک امر مبهم مبدل نشود، حداقل صلح باید تعریف شده و بمثابه یک گفتار ملی مطرح باشد تا درک و اجماع همگانی نسبت به آن شکل گرفته و این مسأله واضح گردد که ما با چه کسانی صلح مینماییم و با چه کسانی صلح ممکن و معنا دار می باشد، البته قبل از همه موارد، امکانات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی برای ایجاد صلح و صلح پروری باید موجود باشد.

در سایر موارد مطرح در مورد صلح در کشور باید متذکر گردید که مسأله دفاع از شهروندان، حاکمیت و امنیت ملی کشور در صدر مسایل قرار دارد. پاکستان بگونه وسیع و همه جانبه از "طالب"ها حمایت می نماید. جامعه جهانی و ایالات متحده در این مورد باید بر پاکستان فشار وارد نموده که جنگ راه حل نیست و در این راه توافقات مشخص و اقدامات قاطعی باید بعمل آید. اما جامعه جهانی و کشور ما هماهنگی کامل ندارند. نباید فراموش نمود که پاکستان بمثابه یک کشور اتو می، متحد ستراتیژیک غرب در منطقه محسوب می گردد. همچنان دولت پاکستان مجری سیاست های چین و عربستان می باشد.

متأسفانه دولت افغانستان فاسد و ضعیف بوده و هنوز هم از نبود سیاست گذاری های دقیق و ستراتیژیک در مسایل مهم مدیریت رنج می برد.

با وجود تداوم جنگ، در زندگی سیاسی ملی کشور، لایه ای که با نهادهای قانونی دولت همنا بوده و با ساختارهای در سایه مخالفان مسلح مناسبتی ندارد، از موقعیت قابل توجهی برخوردار گردیده است. مطالعات و بررسی ها در مورد، نشانه دهنده اینست که ۴/۳ درصد اهالی کشور ما، طرفدار شرکت در امر انتخابات می باشند و اما ۷۰ درصد آنها چنین می پندارند که اراده آنها بمثابه رأی دهنده در تعیین سرنوشت و آینده خود و کشورشان، نقش و اثری بجا خواهد گذاشت.

مشارکت نسبتن پایین اهالی کشور در انتخابات سال ۱۳۸۹ (۴۰ درصد) با این واقعیت در پیوند شمرده می شود که به دلیل موجودیت خطر انجام اقدامات تروریستی، دولت قادر نگردید تا از جمع ۵۸۰۰۰ مرکز رایدهی، موفق به گشایش بیشتر از ۱۰۰ مرکز گردد. با اینحال، اقدامات اینچنینی، واکنش های گسترده اهالی کشور را سبب گردیده که اعتراضاتی را نیز بدنبال داشت، بگونه مثال عدم گشایش چندین مرکز رایدهی در ولایت فاریاب، اعتراض های وسیع اهالی آن ولایت را سبب گردید. باشندهای منطقه پینتون کوت حتا به دولت هشدار دادند که در صورت عدم احترام به حق رأی و انتخاب آنها، به اقدامات مسلحانه ضد دولت متوسل خواهند شد.

همه ی اینها، نشاندهنده این واقعیت می باشد که جامعه افغانی برخلاف تصور بسیاری از ناظران بین المللی، معتقد به ارزش و اهمیت به دولت و ساختارهای دولتی می باشد. در اینجا نمی توان از پشتیبانی کامل و همه جانبه مردم و باشندگان کشور از ترکیب شخصیتی حاکمیت کنونی، سخنی به میان آورد، اما سیستم سیاسی قانونی کشور، بگونه کلی و بوضوح بمتابله نیروی محرکه زندگی و حیات باشندگان جامعه افغانی محسوب می گردد.

مسأله مهم و قابل تذکر در مورد یکی هم اینکه کاهش محبوبیت مخالفان مسلح در امر فوق از نقش قابل توجهی برخوردار می باشد. درجه علاقمندی و جانبدازی افغان ها از "طالب" ها در این اواخر بگونه قابل توجهی تقلیل حاصل نموده و در نازل ترین سطحی قرار دارد. جامعه و افراد آن بیش از هر زمان دیگر ترورو تروریزم را بمتابله خطر تهدید کننده آرامش زندگی و حیات خویش می پندارند.

نباید فراموش نمود که شکستگی در افکار عمومی از مدت ها قبل و بویژه در این اواخر در جامعه بوضوح کامل بمشاهده می رسد.

در مورد وضعیت نظامی در کشور باید متذکر گردید که بدلیل فقدان و نبود خط مقدم نبرد در برخورد های کنونی، زد و خوردهای موجود بمتابله جنگ تروریستی تعریف گردیده است. حاکمیت مرکزی پیهم در صدد آن شده تا حاکمیتش را بر بیشترین بخش های کشور تأمین نماید و اما در مقابل، گروه های مخالف به ایجاد تشنج و بی ثباتی اوضاع متوسل می گردند. در مورد تعداد جنگجویان باید متذکر گردید که از لحاظ کمی، آنها در مقایسه با نیروهای نظامی کشور جمع قوت های بین المللی تأمین امنیت، اندک بوده و نیروهای دولتی بدلیل موجودیت قوای هوایی و سلاح و مهمات پیشرفته قوت های مسلح کشور، در عرصه نظامی و جنگی از دستاوردهای به مراتب بیشتری باید برخوردار می گردیدند.

اما جنگ های گوریلابی از مقررات و اصول منحصر بفرود خودش برخوردار می باشد. متذکر باید گردید که تا همین اواخر نیز تاکتیک قوت های خارجی در کشور ما بگونه ای منفعل بوده، از دینامیزم و تحرک قابل توجهی برخوردار نبوده و بخاطر هراس از دست دادن پرسونل و عواقب واکنش شدید افکار عمومی در غرب، سعی ورزیدند تا برخوردهای مستقیم جنگی با مخالفان مسلح را به حداقل رسانده و از نیروهای موجود در امر حفظ و نگهداری پایگاه های نظامی استفاده به عمل آورند. همچنان این مسأله قابل یادآوری می باشد که اقدامات وسیعی بمنظور وسعت بخشیدن حضور نظامی ایالات متحده در کشور ما نیز در دست اجرا می باشد.

نباید فراموش نمود که بمباران های هوایی، تلفات بیشمار اهالی ملکی را بگونه ای افزایش بخشیده که ناراضا یتی مردم و اهالی محل را بیار آورده، از محبوبیت قوت های خارجی کاسته شده و خشم اهالی کشور را سبب گردید.

باید این واقعیت خاطر نشان گردد که جنگجویان مخالف، بنوبه خویش قادر گردیدند تا با استفاده از شیوها و وسایل، از شربمباران های هوایی فرار نموده و پنهان شوند که بیش از پیش در مؤثریت عملیات های نظامی در میدان نبرد نیز کاهش بعمل آمد. هدف تعداد ناچیزی از عملیات زمینی را که توسط قوت های خارجی انجام می گردید، تحت حمله قرار دادن پاسگاه های مخالفان و مجبور نمودن آنها به ترک محلات بود و باش آنها که از خانه و محل سکونت اهالی ملکی بمتابله سنگر استفاده می نمودند، تشکیل می داد.

در نتیجه عملیات نه چندان موفق قوای بین المللی، مخالفان مسلح موفق به کنترل و نظارت قسمی بر بعضی از مناطق مورد نظر گردیده و ساحه نفوذ شان را حتا به صفحات شمال کشور که در آنجا از موقعیت نسبتن ضعیفی برخوردار بودند،

نیز، بسط و گسترش بخشیدند.

نباید فراموش نمود که کشور عزیز ما افغانستان در شرایط پیچیده و ناگوار سیاسی و اجتماعی موجود و با انکشافاتی در عرصه جنگ و صلح، وارد مرحله تازه ای گردیده است. جنگ و برخوردهای نظامی، افغانستان را که زمانی یکی از پر جاذبه ترین کشورها محسوب می گردید، به پناهگاه تروریست ها و هراس افگنان و به یکی از عقب مانده ترین و فقیرتر بین کشورهای جهان مبدل نموده است. پس از انتظارات بی پایان مردم کشور، مذاکرات و گفتگوهای "طالب" ها و نمایند های ایالات متحده و با شرکت نماینده های عربستان سعودی، پاکستان و امارات، بتاريخ ۱۸ ماه دسامبر سال روان در ابو ظبی آغاز و بتاريخ ۲۰ ماه دسامبر سال جاری خاتمه پذیرفت.

توجه باید داشت که تاریخ بعقب بر نمی گردد، تکرار حوادث و وقایع اتفاقیه دهه ۷۰ خورشیدی هرگز تکرار نشده و "طالب" ها در هیچگونه شرایط و وضعیتی قادر به تصرف کابل و تمام کشور نبوده و احیای "امارت اسلامی" نیز از بدهیات پنداشته می شود. اما هیچ دلیل و برهانی و هیچگونه شواهدی بنظر نمی رسد که قوت های افغانی بتوانند این گروه را بگو نه کلی نابود نمایند.

همچنان ایالات متحده این را واضح ساخت که توسعه حضور و تصرف مرکز ولایت ها توسط حمله های هوایی مهار خواهد شد. اما واقعیت امر بگونه ایست و همه می دانند که هیچ جنگ و برخورد مسلحانه، راه حل نظامی نداشته و بدون مذاکره و گفتگو و بدون نایل گردیدن به تفاهم، حل و فصل نگردیده است. در این اواخر، خبرهایی از ملاقات و گفتگوی ایالات متحده با نمایندگان "طالب" ها در امارات متحده عربی به نشر رسید که اینک بگونه تاریخ وارد زمین وارد بحث می گردیم:

بتاریخ ۱۷ ماه دسامبر سال روان، آسوشیتس پرس به اطلاع رسانید که "طالب" ها آمادگی شان را بمنظور انجام مذاکرات مستقیم با ایالات متحده ابراز داشتند. منابع خبری همچنان اطلاعاتی را بنشر سپردند که مذاکرات یادشده در امارات متحده عربی و با حضور داشت نماینده های عربستان سعودی، امارات متحده عربی و پاکستان، به تاریخ یادشده بهدف دستیابی به راهی حل و فصل صلح امیز قضایای کشور ما بکارش آغاز نمود.

همچنان گزارش گردید که بتاريخ ۱۷ ماه دسامبر سال روان، ایالات متحده مذاکرات اولیه با "طالب" ها را در امارات متحده عربی آغاز نمود. ریاست هیأت امریکایی را حُلُمی خلیل زاد بر عهده داشت.

سفارت ایالات متحده در افغانستان، اطلاعات و اخباری را درباره آغاز مذاکرات آن کشور با نماینده های "طالب" ها به نشر سپرد. خبر مذاکره و گفتگوهای مستقیم با گروهی را به اطلاع رسانید که کشورش در سال ۲۰۰۱ جنگ را با آنها آغاز نموده و پس از مدت ۱۷ سال جنگ و خونریزی، اینک مذاکره و گفتگو را با آنها انجام می دهد.

طی این مذاکرات "طالب" ها، شرایط آتش بس در سراسر کشور را مورد مطالعه قرار دادند. همچنان نماینده "طالب" ها در این مذاکرات اظهار داشت که ایالات متحده به مراعات و اجرای آتش بس شش ماهه اصرار می ورزد. "طالب" ها آمادگی شان را بمنظور در نظر گرفتن چنین پیشنهادها در شرایط خاصی ابراز نمودند.

همچنان "طالب" ها بتاريخ متذکره اعلام داشتند که اگر کشورهای عربستان سعودی، امارات متحده عربی و پاکستان، اصل توفقات را تضمین نموده و ایالات متحده رهبر حکومت مؤقت را به پیشنهاد آنها انتصاب نماید، با تداوم کار موافقت شان را ابراز می دارند.

مطابق اعلامیه نشر شده، طی مذاکرات، امکانات، گزینه ها و راهها و وسایل خروج جنگویان امریکایی و ناتو از اراضی کشور ما، مسأله رهایی زندانیان "طالب" ها و توقف تداوم حملات بر اهالی ملکی کشور توسط قوای حکومتی و نظا میان ناتو نیز مورد بررسی قرار داده شد. نماینده ایالات متحده، بگونه مفصل در مورد نتایج مذاکرات نگفته اما مذاکرات و گفتگوهای یادشده را سازنده خواند.

همچنان مقامات امارات متحده عربی اعلام نمودند که مذاکرات "طالب" ها با ایالات متحده بگونه مثبتی خاتمه پذیرفت. اما مقامات دولتی افغانستان در مورد نشست یادشده اظهار داشتند که در مورد مسأله، ابهاماتی وجود دارد.

بسیاری از دیپلماتها چنین ابراز عقیده می نمایند که گفتگوهای ایالات متحده با "طالب"ها که بتاريخ ۱۸ ماه دسامبر درکشور امارات متحده عربی تدویر پذیرفت، با نتایج ملموس و قابل ملاحظه ای برای همه طرف های ذیدخل، بتاريخ ۲۰ ماه روان بکارش خاتمه بخشید.

خالد بن سلمان، سفیر عربستان سعودی در واشنگتن اعلام داشت که حکومت شاهی عربستان، مذاکرات و گفتگوهای ایالات متحده با "طالب"ها را مثبت ارزیابی می نماید.

مطابق اعلامیه سفیر نامبرده، مذاکرات میان ایالات متحده و "طالب"ها در ابوظبی، زمینه گفتگوهای بین الافغانی را بمنظور ختم جنگ فراهم خواهد نمود. نماینده عربستان چنین می پندارد که نتایج مذاکرات و گفتگوهای ابوظبی ممکن در آغاز سال آینده، قابل لمس بوده و عملن بمشاهده رسد.

رسانه های امریکایی روز پنجشنبه خبر دادند که کاخ سپید از وزارت دفاع خواسته است گزینه های موجود بمنظور خروج همه یا بخشی از نظامیان امریکایی از افغانستان را نیز تهیه نماید.

مقام های وزارت دفاع ایالات متحده به شبکه خبری ان.بی.سی گفته اند قرار است این طرح کمی پس از سال نومیلادی به رئیس جمهور ارائه گردد.

جالب است متذکر گردیم که همچنین بتاريخ ۲۱ ماه روان، پس از آنکه دونالد ترامپ تصمیمش را مبنی بر خروج نظامیان امریکایی از سوریه اعلام نمود، جیمز میتیس وزیر دفاع ایالات متحده از پستش کناره گیری نمود.

رسانه های امریکایی پنجشنبه خبر دادند که کاخ سپید از وزارت دفاع خواست گزینه های موجود بمنظور خروج همه یا بخشی از نظامیان امریکایی از افغانستان را نیز تهیه نماید.

مقام های وزارت دفاع ایالات متحده به شبکه خبری ان.بی.سی گفته اند قرار است این طرح کمی پس از سال نومیلادی به رئیس جمهور ارائه گردد.

در مورد استعفای وزیر دفاع ایالات متحده، این مسأله قابل یادآوری می باشد که خبر تقاعد جیمز میتیس و کناره گیری نامبرده از سمت وزارت دفاع آن کشور، در رسانه های آن کشور انعکاس وسیعی داشت. رئیس پنتاگون حین کنار رفتن از پست وزارت دفاع کشورش اظهار داشت که رهبر ایالات متحده بهتر است تا شخصی را به سمت وزارت دفاع آن کشور بگمارد تا با نقطه نظرهای رئیس جمهور موافق باشد. ناظران امور اظهار می نمایند که از زمان اشغال پست وزارت دفاع ایالات متحده توسط جیمز میتیس، مناسبات میان رئیس جمهوری و پنتاگون در عالیترین سطحی قرار داشت. کارشنا سان چنین ابراز نظر می نمایند که استعفای رئیس پنتاگون، بگونه مستقیمی با اعلام خروج نظامیان امریکایی از سوریه و در آینده ها با فراخوانی نظامیان آن کشور از افغانستان ارتباط مستقیمی دارد.

بیاد آورید که از مدت زمان ۱۷ سال بدینسو، ایالات متحده جنگی را به قیمت خسارات عظیمی برپیکر خونین و زخمی کشورها، تعداد بیشمار انسان های کشته شده و مجروح در هر دو طرف، ویرانی دهات و قصبه های کشورها و هزینه نمودن یک تریلیون دالر، براه انداخته و اما هنوز هم به نتایج ضروری و لازمی نایل نگردیده، به آن چه می توان نام داد و به چه عنوانی از آن باید یاد کرد؟

سیطره جویی ایالات متحده اصلن مرز نمی شناسد، سرهم بندی نمودن سناریوهای قبلن تهیه دیده شده در اطاق های جنگ آن کشور پس از باصطلاح "تصویب" و تایید مجلس سنا و کنگرس آن کشور و به حساب مالیه دهندگان امریکایی به منصفه اجرا و تطبیق قرار می گیرد

غول سرمایه را تا دیر نشده باید مهار نمود.

بیست و سوم ماه دسامبر سال ۲۰۱۸